

# PODRŽIMO IZGRADNJU TERMOELEKTRANE U TOMISLAVGRADSKOJ OPĆINI

Vrsni, vješti i pohlepni ljudi planiraju izgradnju “najnaprednije termoelektrane na Balkanu” u našoj općini. Podržimo ih u tom! U termoelektrani se proizvodi termička energija koja se pretvara prvo u mehaničku zatim u električnu. Izvorni elementi su ugljen i voda – kojih naravno kod nas ima u izobilju...

Termoelektrane troše 50kg do 250kg ugljena U SEKUNDI. Polazeći od tog da će naša najsavremenija elektrana koristiti srednju količinu ugljena od recimo 100kg u sekundi tj. 8.640.000kg ili 8640 tona po danu. Svakim danom u jednom smijeru bi prolazilo 432 kamiona [nosivosti 20t] ugljena od Kongore do Viničkog polja. Ako se uzme u obzir dolazak i odlazak onda se broj udvostručava. Što znači: svakog sata (non-stop) putem prođe dodatno 36 kamiona više. Nejasno je kolika bi bila buka i kakve bi bile posljedice utovara, istovara i transporta tolike količine ugljena.

Isto tako izostaje odgovor na pitanje hoće li uopće kod takve frekvencije vozila biti moguć prelazak preko ceste i je li cesta u stanju podnijeti toliki teret. Il se možda namjerava praviti traka i kuda? Zdravlje žitelja je izravno i neizravno svakako ugroženo...

Iskop neizvjesnih dimenzija bi prouzročio pad razine podzemnih voda. Specifičnost našeg podzemnog vodnog svoda ne dozvoljava veće poremećaje. Investitor, koji je negdje na zapadu i kojem je kao i do sad užasno stalo do našeg okoliša, će vjerojatno odvojiti dio novca (prosječna investicija

jedne termoelektrane na zapadu iznosi između 490 i 1250 milijuna Eura) za tehničke protumjere: da narod ne ostane bez vode. A šta ako ostane? Kao poznavalac terena i mogućnosti usuđujem se reći da protumjere mogu samo štetiti. Imat ćemo najsuvremeniju elektranu na balkanu a umirat ćemo od žeđi – smirujuća spoznaja!

Po polju se i danas mogu vidjeti grdne iskopine prošlih “majdena”. Zanimljivo je da će samo u jednom danu dotična elektrana pozobati više nego svi ti raniji iskopi pržine i svi šute... Bitna su radna mjesta! Časni ljud će se pobrinuti za to da se većina ne zaposlenih u tomlavgradskoj općini zaposli; prvo će zaposliti sami sebe a onda šta stigne. Barata se sa ciframa od 1000 radnika. U termoelektranama radi prosječno 70 STRUČNIH, VIŠEOBRAZOVANIH radnika. Koliko takvih ima u Duvnu?

Preostalih, neposrednih 930 radnih mjesta bi mogli biti samo utovarači, vozači i birokrati... Ne ide mi nikako iz glave ona narodna: “Oj Kupreško ravno polje što pozoba Crnogorci: od 1050 ostade ih samo 10!” Moglo bi biti tako i s našim budućim radnim mjestima...

Planeri misle na sve. Ugrijanom vodom, kojom se pokreću turbine, namjeravaju grijati domaćinstva u općini. Taj logistički podhvat je po mojem mišljenju samo djelimično ostvariv. Toplotom se može snabdjevati bližnja okolina ali se topla voda nikako ne može slati desetcima kilometara bez većeg pada

temperature. S toga je neisplativ takav način grijanja našeg područje. I kad bi za izvodbenu tvrtku taj proces bio isplativ - naroda bi se dobro "opralo po džepu". – Na to smo već navikli.

Idemo po redu: prvo će nam blago rečeno iskopati polje, zatim prošarati cijelo područje cjevima i dalekovodima...

Za Hlađenje termoelektrane će se koristiti voda iz Buškog blata (15% godišnje akumulacije) pritom se nikako ne govori o tom da će porasti temperatura vode Buškoga jezera sa svim negativnim posljedicama za biljni i životinjski svijet. Drlja će možda moći preživjeti u takvim uvjetima, no hoće li to moći i druge ribe? Ali mudre glave misle na sve. Nadam se i na to...

Gomila problema a o glavnini nismo ni govorili? Sagorjevanjem velikih količina ugljena unatoč radu filtera godišnje se u zrak ispusti između ostalih: ugljični dioksid (ca. 3000 milijuna tona), sumporni dioksid (ca. 2100t), dušični oksid (ca.2000t), ugljični monoksid (115t, apsolutono otrovan). Puštene kroz visoke dimnjake bi se ove tvari trebale rasuti na daleko i na široko...

Sta ako naši nemogući vjetrovi to sve vrate fino nama nazad?

Znaju li gospoda sa strane da kod nas kiša ne pada kako bog zapovijeda od gore napram dolje, nego: u lijevo, u desno, u nanosima pa čak i od dozdol prema gore? Takva kiša povezana u zraku sa sumpornim dioksidom se pretvara u sumpornu kiselinu koja ne samo da kvari i nagriza kamen, beton i sve ostalo, nego plodno tlo pretvara u neplodno.

To nam može biti i ne važno jer polja i tako i tako u sadašnjem obliku neće biti. Čemu onda sikirancija?

Ono maloprijašnje o kupljenju kišnice u čatrnje i cisterne se može doslovce rečeno staviti "mačku o rep". Ili netko od vas želi piti sumpornu kiselinu umjesto vode?

I na kraju pogledajmo kakvu korist imamo mi i općina iz sveg tog. Struja nikad do sad, od kad znam za se, nije pojeftinila...

Svak se vara ako misli da će to biti drukčije kad se izgradi termoelektrana. Nijedna tvrtka sa zapada ne investira novac u stvar iz koje neće izvući barem duplu dobit. Kod nas nema globalne nestašice struje a u ostalom mislim da bi općina trebala imati dovoljno struje od Buškog blata. Nova termoelektrana bi samo napajala europsku elektro mrežu i izričito bi služila za izvoz. Izvoz sa naših leđa. Ugovori o tome se vjerojatno čuvaju kao vojna tajna. Sve ostalo što se plasira u svijet je "valjanje bulina" i skup interes nekolicine ljudi.

Argument o grijanju preko zime s jeftinim plinom ili toplom vodom je najviša glupost koju sam čuo. Pa gospodo mi se ćumuroom možemo grijati stoljećima i opet ćemo količinski potrošiti manje nego vi za planiranih 150 godina...

Velika ekološka katastrofa prijete našem kraju. Budimo dovoljno zreli da ne nasjednemo neutemeljenim pričama. Pokušajmo ostaviti pokoljenjima iza nas onakvu rodnu grudu kakvu smo sam nasljedili od svojih roditelja: čistog zraka i plavog neba.

>> I ostade ovaj narod i bez sablje, i bez kabanice a i bez Hrvatske. Sad nam se želi uzeti i ovo malo jada što imamo: miris kadulje i smilja. Velik teret nose pohlepnici a zdravlje će gubit' pravednici... <<

[j.kastriotic@web.de](mailto:j.kastriotic@web.de)